

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Pedagogiczna karta

Metody różnicowania pedagogicznego

Część modułu/.E

Kontakt : Dział Projektów

Szkoła : AEJD Faro

Strona internetowa: www.aejdfaro.pt

Opis ogólny:

„Różnicowanie to zgodnie z definicją zwrócenie uwagi indywidualnie na każdego studenta, zajmowanie się poszczególnymi uczniami w różny sposób, zgodnie z ich potrzebami” (Ferraz, 1994).

Różnicowanie pedagogiczne stanowi wyzwanie dla wszystkich specjalistów zajmujących się edukacją, ponieważ rzeczywistość edukacyjna jest dynamiczna i obfituje w zróżnicowanie językowe, kulturowe oraz społeczne.

Innowacje oraz tworzenie strategii nauczania, które sprostają wszystkim potrzebom dzieci i będą odpowiednie dla różnych profili uczenia się to bez wątpienia problem, który zasługuje na uwagę całej społeczności edukacyjnej.

Niniejsza karta pracy odnosi się do grupy dzieci w wieku przedszkolnym, między 3 a 6 rokiem życia.

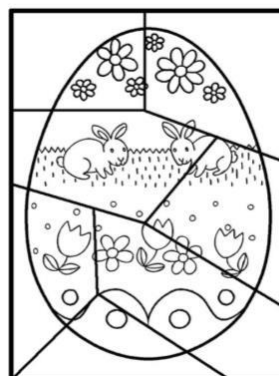
Jako zawodowy nauczyciel muszę podkreślić, że zróżnicowanie jest obecne w moich codziennych zadaniach ponieważ dzieci, oprócz zróżnicowania wiekowego, wykazują różne zainteresowania, potrzeby, a także mają różne tempo uczenia się i rozwoju.

Nazwa karty pracy: Tworzenie puzzli związanych w Wielkanocą

Ogólna definicja/krótki opis treści: ta aktywność ma na celu:

- Rozwijanie myślenia i rozumowania matematycznego;
- Rozwiązywanie problemów w kontekście gry;

- Przedstawianie i pozyskiwanie wiedzy na temat koncepcji matematycznych:
- Eksplorowanie przestrzeni i przedmiotów w niej umieszczonych.

Obszar wykorzystania: niniejsza fiszka jest przeznaczona do wykorzystania w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, między 3 a 6 rokiem życia.

Ze względu na charakterystykę rozwojową oraz wiek dzieci w grupie, zdecydowałam się skorzystać z 6-częściowych puzzli z regularną ramką oraz formą do układania – po to, żeby ułatwić 3-4 latkom zadanie oraz po to, by dzieci starsze miały szansę pomagania młodszym, jeśli będzie taka potrzeba. Do pracy z dziećmi w wieku 5-7 lat wykorzystałam 7-częściowe puzzle z nieregularnym konturem, aby podnieść poziom trudności.

Trzeba dodać, że obrazki na puzzle zostały wybrane przez grupę dzieci zgodnie z tematem, który wcześniej był omawiany w klasie (tym tematem była Wielkanoc).

Zasady i podstawy teoretyczne: Ruch Szkoły Nowoczesnej to model socjocentryczny, w którym rozwój umiejętności przejawia się w działaniach, w ramach demokratycznego uczestnictwa w organizowaniu struktur współpracy edukacyjnej w grupie. Wiedza jest wypracowywana za pomocą współpracy edukatora z dziećmi.

Ta praca pedagogiczna jest oparta na współdziałaniu, komunikacji oraz dialogu, które prowadzą do nauki. Współdziałanie pozwala dzieciom pracować wspólnie i osiągać razem założone cele nauki.

Społeczne i kulturowe spojrzenie na naukę, inspirowane pracami Vigotsky'ego, daje językowi i procesowi uczenia się kluczowe miejsce w procesie formowania umysłu ludzkiego. Według Vigotsky'ego uczenie się to złożony proces społeczno-kulturowy, który jest zorganizowany, specyficzny dla ludzi, uniwersalny oraz niezbędny dla osiągnięcia rozwoju. To oznacza, że uczenie się przestaje być traktowane jako proces indywidualizowany – ma raczej charakter społeczny, a nauka w grupie ułatwia proces innym członkom

danej grupy.

W ramach tego modelu pedagogicznego dzieci uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących programu nauczania, czyli proponują i planują, jak i z kim realizować zadania. Przewidywanie decyzji dzieci jest możliwe w oparciu o to, co zrealizowano wcześniej – a jednocześnie dzieci decydują same, co pozwala im się upodmiotowić jako uczniom oraz rozwinąć własną świadomość uczenia się, a także poszerzyć ciekawość i chęć nauki. Na tym polega demokracja pracy w grupie: demokratyczne uczestnictwo prowadzi do stworzenia wśród dzieci swego rodzaju rady współpracy, w ramach której dzieci regulują, planują, zarządzają i realizują zadania.

Model pedagogiczny MEM jest oparty na organizacji, w ramach której rówieśnicy się nawzajem wspomagają. Ten stawia na współdziałanie i realizację zadań przy współpracy z kolegami z grupy, którzy mają większe umiejętności.

Nauczyciele strukturyzują udział dzieci w taki sposób, by odpowiedzialność uczniów i autonomia stopniowo rosły. Organizacja zajęć spoczywa na trzech głównych filarach: organizacji przestrzeni i materiałów edukacyjnych, organizacji czasu nauki oraz organizacji system monitorowania nauki.

Instrumenty: Edukacja przedszkolna musi promować takie otoczenie, które zapewnia ambitne i motywujące sytuacje, które umożliwią dziecku rozwój wiedzy.

Według Lopes da Silvy („Kierunki programów nauczania w edukacji przedszkolnej”, 2016), „organizacja przestrzeni w klasie stanowi wyrażenie intencji edukatora oraz dynamiki grupy, przy czym kluczowe jest, by grupa kwestionowała cele tych intencji, co pozwoli na planowanie i uzasadnienie takiej, a nie innej organizacji.”

W modelu MEM wielką wagę przywiązuje się do scenariuszy pedagogicznych realizowanych w klasie. Konieczne jest, by tworzyć takie obszary pracy, w których materiały i pomoce są w zasięgu dzieci – tak, aby mogły z nich korzystać w sposób autonomiczny.

Z tego względu można wyróżnić osiem obszarów pracy w klasie, w ramach których dzieci mogą wybierać różne aktywności w ciągu dnia. Są to:

- Biblioteka
- Warsztaty pisania
- Kącik naukowy
- Zajęcia teatralne (gry)
- Ekspresja plastyczna
- Kultura żywienia

- Zajęcia w różnych formatach

Przestrzeń jest zorganizowana tak by dzieci mogły wybierać różne obszary w parach, małych grupach lub indywidualnie.

W klasie wisi tablica, na której można umieścić wszystkie instrumenty monitorowania zajęć, np. kalendarz, listę obecności, mapę pogody, plan dnia, plan tygodnia, mapę aktywności, działania grupy, zasady wynegocjowane przez grupę. Instrumenty te stanowią dokumentację ułatwiającą zarządzanie grupą, przestrzenią, czasem, projektami, zajęciami indywidualnymi i grupowymi, co pozwala łącznie na ciągłe śledzenie działań grupy

Kalendarz, który przedstawia koncepcję czasu i ustala daty.

Mapa aktywności ustala wspólne zarządzanie przestrzenią i dostępnymi zasobami. To narzędzie do monitorowania ma na celu sprawić, by grupa była odpowiedzialna za utrzymanie porządku w sali; wszystkie dzieci mają przypisane, wybrane przez siebie zadania, przy czym zadania te zmieniają się co tydzień, by wszyscy mogli uczestniczyć we wszystkich aktywnościach. Aktywności są realizowane w parach (dziecko młodsze ze starszym).

Pod koniec tygodnia wszyscy oceniają wykonane zadania i swój zakres odpowiedzialności.

Mapa pogody: każde dziecko dostrzega zmiany w pogodzie.

Lista obecności: tu każde dziecko zaznacza swoją obecność (w ramach całej grupy).

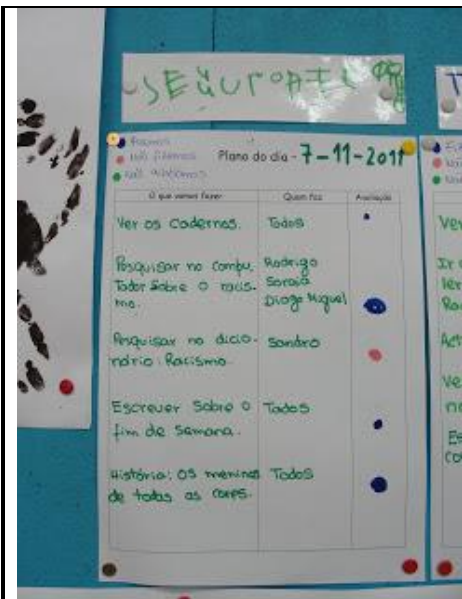
Mapa aktywności/działań: Dzieci wybierają te aktywności, które chcą realizować (i jednocześnie zarządzają czasem oraz przestrzenią).

Tygodniowy harmonogram: ten harmonogram pomaga planować codzienne życie grupy. Przed południem dzieci mogą pracować bardziej autonomicznie, realizując działania w obszarach i projektach zaproponowanych przez nie same. Po południu z kolei jest czas na działania związane z rozrywką, kulturą i pracą w grupie, pod przewodnictwem nauczyciela. Także o tej porze dnia realizowane są ćwiczenia z pisania, matematyki, nauk ścisłych, muzyki, języka, etc.

Plan dnia to narzędzie planowania oraz ewaluacji, na podstawie którego oceniany jest dany dzień.

Zasady współpracy w klasie są ustalane wraz z dziećmi, zgodnie z potrzebami grupy.

Dziennik grupy pozwala na wspólne regulowanie oraz analizowanie życia grupy; wspomaga asertywność, pozwala na codzienne praktykowanie demokracji, a także wzmacnia wspólne zarządzanie programem nauczania poprzez planowanie i ewaluację. Umożliwia także rozwój moralno-społeczny grupy.

Prezentacja metodyki: Metoda MEM proponuje budowanie, za pośrednictwem działań prowadzących

nauczycieli, demokratycznych działań oraz rozwoju moralno-społecznego uczniów w grupie, przy jednoczesnym zapewnieniu uczestniczenia grupy w zarządzaniu programem nauczania. Dzięki temu grupa czuje, że jej odpowiedzialnością jest współdziałanie z nauczycielami przy planowaniu działań oraz wzajemna pomoc w nauce, która może mieć miejsce w trakcie projektów, ich oceny oraz interwencji podczas oceny działań grupy.

Ewaluacja: Ewaluacja jest oparta na wspólnym negocjowaniu oczekiwanej zawartości merytorycznej oraz celów programu nauczania dla grupy oraz indywidualnych planów działania, lub wszelkich innych map czy list służących weryfikacji procesu nauczania i zawierających zapis tego, co ustalono w umowie Rady ds. Współpracy Edukacyjnej.